

Asia: VN/25055/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

HaminaKotka Satama Oy pitää tärkeänä, että lain soveltamisala kattaa myös vakavat normaaliolojen häiriötilanteet. Satamat ovat logistisia solmukohtia, joiden toimintakyky vaikuttaa suoraan yhteiskunnan ja elinkeinoelämän toimintoihin ja niiden jatkuvuuteen. Lain tavoite turvata kriittiset toiminnot kaikissa olosuhteissa on hyvä ja vastaa muuttuneen turvallisuusympäristön vaatimuksia. Lakimuutoksen myötä satamien hallinnollisen työn määrän ei tule lisääntyä.

2. 2 § Huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset

Pidämme hyvänä, että vastuut on jaettu toimialakohtaisesti ministeriöiden kesken. Satamatoiminnan osalta liikenne- ja viestintäministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön roolit ovat keskeisiä. Toivomme, että viranomaisyhteistyö satamien kanssa on jatkossa entistä systemaattisempaa ja ennakoivampaa.

3. 3 § Huoltovarmuuskeskuksen asema ja toimiala

Huoltovarmuuskeskuksen muuttaminen virastoksi selkeyttää sen asemaa ja mahdollistaa tehokkaamman viranomaisohjauksen. Tämä on tärkeää myös satamien näkökulmasta, sillä HVK:n päätöksillä voi olla suoria vaikutuksia satamien toimintaan ja varautumiseen.

4. 4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

Tehtävien täsmentäminen laissa on perusteltua. HaminaKotka Satama Oy korostaa erityisesti tilannekuvan ylläpidon, kriittisen infrastruktuurin turvaamisen ja materiaallisen varautumisen merkitystä. Satamien tulisi olla mukana näissä prosesseissa tiedon tuottajina ja yhteistyökumppaneina.

5. 5 § Pääjohtaja ja johtoryhmä

Johtamisrakenteen selkeyttäminen tukee HVK:n toimintakykyä. Toivomme, että satamatoimijoiden näkemyksiä kuullaan myös johtoryhmän valmistelutyössä esimerkiksi yhteistyöelinten kautta.

6. 6 § Työjärjestys

-

7. 7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

-

8. 8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

Ohjausmalli, jossa TEM vastaa yleisohjauksesta ja soveltuvat ministeriöt toimialaohjauksesta, on toimiva. Ohjausryhmän rooli strategisena päätöksentekijänä on tärkeä, ja sen tulisi huomioida työssään logistiikka- ja satamasektorin erityispiirteet.

9. 9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

Yhteistyörakenteet ovat huoltovarmuusjärjestelmän tärkeä osa. HaminaKotka Satama Oy osallistuu aktiivisesti logistiikkasektorin ja poolien toimintaan ja pitää tärkeänä, että tämä yhteistyö saa jatkossakin riittävät resurssit ja viranomaisohjauksen.

10. 10 § Huoltovarmuusneuvosto

-

11. 11 § Sektorit, poolit ja toimikunnat

-

12. 12 § Valtion varmuusvarastointi

-

13. 13 § Valtion varmuusvarastoja koskeva päätöksenteko

Valtion varmuusvarastojen käyttöön liittyvä päätöksenteko on selkeästi määritelty. Satamien rooli varastojen logistisena solmukohtana tulee huomioida varastointipaikkojen ja käyttöönoton suunnittelussa.

14. 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

-

15. 15 § Tuotantovarausten ja suorituskyykyvarausten hankinta

HaminaKotka Satama Oy pitää suorituskyykyvarauksia erittäin tärkeinä, mallia tulee kehittää yhteistyössä satamayhtiöiden ja muiden satamatoimijoiden kanssa.

16. 16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

On tärkeää, että huoltovarmuusrahaston varoja kohdennetaan myös satamainfrastruktuurin varautumistoimiin.

17. 17 § Huoltovarmuusrahaston hallinto

-

18. 18 § Kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätös

-

19. 19 § Lainanottovaltuus

Lainanottovaltuuden korotus lisää järjestelmän joustavuutta ja reagointikykyä muuttuvissa tilanteissa.

20. 20 § Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

-

21. 21 § Muissa laeissa säädettyt tuet ja korvaukset

-

22. 22 § Omaisuuden siirtyminen

-

23. 23 § Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus

Tiedonsaantioikeudet ovat välttämättömiä, niiden tulee olla tasapainossa liikesalaisuuksien ja operatiivisen turvallisuuden kanssa. Tietojen luovutuksessa on tärkeää noudattaa selkeitä menettelytapoja.

24. 24 § Tietojenantovelvollisuus

-

25. 25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

-

26. 26 § Virka-apu

Virka-avun mahdollistaminen viranomaisten kesken on tärkeää erityisesti poikkeusoloissa. Satamien turvallisuusjärjestelyt tulee huomioida virka-apuprosesseissa.

27. 27 § Uhkasakko

-

28. 28 § Huoltovarmuusrikkomus

-

29. 10. luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

-

30. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

HaminaKotka Satama Oy korostaa, että satamat ovat kriittinen osa kansallista huoltovarmuutta. Toivomme, että tämä asema näkyy myös lain toimeenpanossa, ohjauksessa ja resursoinnissa. Satamien asiantuntemus ja infrastruktuuri ovat keskeisiä myös kansainvälisen avun logistiikassa sekä EU ja puolustusyhteistyössä.

Rosendahl Timo
HaminaKotka Satama Oy